

KÖRNYEZETVÉDELMI SZAKPSZICHOLÓGIA szakirányú továbbképzési szak

A képzés szakmai felelőse:	ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar
A képzés indítását engedélyező OH-határozat száma:	FNYF/454-3/2021.
A képzés megnevezése:	környezetvédelmi szakpszichológia (Pro-Environmental Psychology)
A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:	környezetvédelmi szakpszichológus (Pro-Environmental Psychologist)
Képzési terület:	bölcsészettudomány
A képzés időtartama, kreditértéke:	4 félév, 120 kredit

A felvétel feltételei:

A felvétel feltételei pszichológia alap- és mesterképzési szakon szerzett diploma vagy korábban egységes öt éves egyetemi szintű képzésben szerzett végzettség és szakképzettség.

A jelentkezők felvételi beszélgetésen vesznek részt, ami a jelentkező érdeklődési körét, motivációját, korábbi gyakorlati tapasztalatait, illetve a szakterülettel kapcsolatos jövőbeni elképzeléseit, terveit járja körül.

A képzés célja:

A szakirányú továbbképzés célja a pszichológusok felkészítése arra, hogy a pszichológia lehetőségeire támaszkodva a környezetvédelemmel, illetve a környezeti és társadalmi fenntarthatósággal kapcsolatos problémák kezeléséhez vagy feladataik ellátásához gyakorlati pszichológiai segítséget nyújtsanak akár a hozzájuk forduló klienseknek, akár azoknak a piaci, állami vagy civil szervezeteknek, ahol pszichológusként tevékenykednek.

A képzés során a résztvevők szisztematikus áttekintést kapnak a környezetvédelmi, fenntarthatósági problémák és megoldási lehetőségek pszichológiai hátteréről. Megismerik azokat a pszichológiai folyamatokat, melyek a környezetre nézve káros, vagy a környezettudatos viselkedések mögött húzódnak meg. A képzés az egyént fókuszba helyezve több szinten, inter- és transzdiszciplináris megközelítésben vizsgálja a környezetvédelmi, fenntarthatósági kérdéseket.

A képzés bemutatja a fizikai környezetnek az emberi pszichére gyakorolt hatását, a természetes környezet jótékony pszichikai hatásait és a természethiány, szennyezett környezet negatív pszichés hatásait. Tárgyalja a mindennapi élet során felmerülő, a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdéseket, mint például a környezettudatos fogyasztási szokásokat (étkezés, divat, közlekedés), vagy a globális környezeti problémákkal kapcsolatos egyéni pszichológiai reakciókat (ökogyzás, ökobűntudat, klímaszorongás), és áttekintés ad arról, hogyan segíthet a pszichológus a mentális jóllét és a környezettudatos életmód harmóniájának megteremtésében.

A képzés gyakorlatorientált és sok saját élmény jellegű elemet tartalmaz. A résztvevők a képzés során megismerik saját környezetvédelmi lehetőségeiket, és ezek határait. Segítséget kapnak abban, hogy mind szakmai munkájuk, mind magánéletük során a lehető leghatékonyabban tudják a környezetvédelem, a fenntarthatóság elveit érvényesíteni és összehangolni az emberek pszichológiai jóllétével. A képzés részét képezi egy terepgyakorlat, és egy fejlesztési vagy kutatási projekt megvalósítása, melyeket két módszertani kurzus alapoz meg. A résztvevők az egyes kurzusokhoz kapcsolódóan a képzés egésze alatt betekintést nyerhetnek és aktívan be is kapcsolódhatnak olyan

szakértői projektekbe, melyekben több tudományterület és szakma képviselői (pszichológusok, pedagógusok, építészek, településvezetők, természet és társadalomtudósok) dolgoznak együtt környezetvédelmi, fenntarthatósági célok elérése érdekében.

A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek:

Tudás:

- a környezettudatos és környezetkárosító viselkedések pszichológiai háttere,
- a környezetvédelem és az emberi jóllét összehangolásának lehetősége,
- a környezettudatos viselkedések kialakulásának folyamata,
- a környezettudatosságra ható informális és formális tényezők rendszere és szervezeti keretei,
- az egyéneknek a környezeti kérdésekkel kapcsolatos reakcióinak, s környezeti problémák által okozott pszichológiai problémáinak kezelési lehetőségei,
- a szervezetekben zajló, a környezeti problémák kezelését szolgáló kezdeményezések (innovációk, tréningek, szemléletformáló kampányok) pszichológusi támogatása,
- a környezetvédelmi szakpszichológus munka során alkalmazható eszközök, és eljárások,
- a környezetvédelemmel kapcsolatos pszichológiai intervenciók hatásvizsgálatára alkalmas eszközök és eljárások,
- a környezetvédelmi szakpszichológia tárgyköréhez kapcsolódó pszichoeducációs lehetőségek,
- a környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatos pszichológiai-kommunikációs és szakvélemény-készítési szabályok,
- a környezetvédelmi szakpszichológus kompetenciái,
- a környezetvédelmi szakpszichológus lehetséges szakmai partnerei, együttműködési lehetőségei,
- a segítők pszichés egyensúlyát veszélyeztető körülmények és azok hatásának prevenciósi lehetőségeiről való tudás.

Képesség:

- munkája során képes megfelelő módszerekkel adekvát információk gyűjtésére a környezetvédelemmel kapcsolatos pszichológia problémák tevékenységek értinettjeik szükségleteiről; ennek ismeretében képes elfogadható és megvalósítható célok kitűzésére, megfelelő intervenciósi lehetőségek kidolgozására és végrehajtására,
- képes a beavatkozások tágabb rendszerben való szemlélésére,
- képes a pszichoeducációra,
- kommunikációja világos és egyértelmű, pszichológiai véleményt tud készíteni adott formai és tartalmi szempontok alapján,
- képes olyan pszichológiai tevékenységek megtervezésére és végrehajtására, melyek a környezetvédelem, a fenntarthatóság céljait szolgálják,
- a környezeti problémák által okozott negatív pszichés reakciók kezelésére való képesség,
- fejlett önismeret, képesség az önreflexióra,
- érett empátiás készség,
- az érzelmek és impulzusok megfelelő kontrollja,
- jó kommunikációs készség,
- felismeri saját kompetenciahatárait, képes az érintettek motiválására és szükség esetén továbbirányítására megfelelő szakemberhez,
- képes pontosan felismerni a kompetenciahatárait, és ezek alapján szükség esetén képes a más szakemberekkel, illetve intézményekkel való együttműködésre.

Attitűd:

- elkötelezettség a pszichológiai ismereteknek a környezetvédelem, fenntarthatóság kérdéseivel kapcsolatos felhasználása mellett,
- előítéletmentes, segítőkész viszonyulás a környezetvédelmi kérdésekben érintett összes emberhez, függetlenül az adott problémában betöltött szerepétől,
- nyitottság és tisztelet a különböző specializációjú szakember-társak tudása iránt,
- együttműködő attitűd a multiprofessionális teamek tagjai és tapasztalati szakértők iránt,

- az együttműködési készség fejlesztése különböző szakemberekkel, tapasztalati szakértőkkel, közösségi véleményformálókkal,
- a kapcsolatteremtő készség fejlesztése,
- igénye van a környezetvédelmi szakpszichológiával kapcsolatos szakirodalmi szövegek önálló feldolgozására, elemzésére, előadására,
- reflektíven gondolkodik saját környezetvédelmi szakpszichológusi tevékenységéről, és felhasználja azt tevékenysége fejlesztéséhez,
- az önreflexió készségének fejlesztése.

Autonómia és felelősség:

- Munkája során felismeri azokat a lehetőségeket, ahol környezetvédelmi szakpszichológiai tudását, képességeit hasznosítani tudja oly módon, hogy az egyszerre szolgálja a környezet állapotának és az emberek életminőségének javulását, és autonóm módon kezdeményezéseket indít e lehetőségek kihasználása érdekében.
- A környezetvédelemmel összefüggő lelki problémák esetében felismeri, hogy mikor járhat el saját kompetenciahatárain belül, és mikor kell más szakembert is bevonnia a kezelésbe.
- Pszichológusi munkáját a pszichológia bármely szakterületén úgy végzi, hogy az emberek életminőségének javítása mellett figyelembe veszi a környezetvédelem, a fenntarthatóság értékeit is.
- A környezetvédelmi szakpszichológiával kapcsolatos etikai elveket mindenkor szem előtt tartja.

A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:

- Elméleti ismeretek (előadások): környezettudatosági önismeret, környezettudatos szokások pszichológiája, a fenntarthatóság tudományos alapjai, ember – környezet viszony,
- Gyakorlati ismeretek (szemináriumok): a környezettudatoság alakítása, környezeti szocializáció, környezetvédelmi pszichológiai kutatómódszertan, a környezettudatos cselekvések pszichológiai támogatása, épített környezet és környezettudatosság, a környezet szerepe a segítő folyamatokban,
- Szakmai gyakorlat,
- Szabadon választható tárgyak,
- Szakdolgozat.

Az aktuálisan folyó képzések mintatantervei [ezen az oldalon](#) érhetők el.

A szakképzettség alkalmazása:

A környezetvédelmi szakpszichológus által használt eljárások között kiemelendő:

A környezetvédelem, a fenntarthatóság kérdései mára az élet minden területén egyre nagyobb szerepet töltenek be ezért a környezetvédelmi szakpszichológia alapvető üzeneteinek, módszereinek ismerete a pszichológia valamennyi területén szükséges.

Alkalmazási területek:

- a klinikai pszichológiában a környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatban megjelenő pszichés problémák (klímaszorongás, ökológia, solastalgia, ököbűntudat) kezelése,
- a munka és szervezetpszichológiában a környezeti kérdéseket is érintő szervezetfejlesztési folyamatok támogatása, az ember-természet kapcsolat hatásaira is építő csapatépítési folyamatok, a cégek társadalmi felelősségvállalási programjai részeként környezeti kérdéseket érintő pszichoedukációs folyamatok támogatása,
- Az óvoda- és iskolapszichológia területén az intézmény környezeti szocializációs, környezeti nevelési tevékenységének pszichológiai támogatása, a környezeti kérdésekkel kapcsolatban megjelenő pszichés problémák, társas konfliktusok kezelésében való közreműködés,
- környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatos participatív társadalmi tervezési folyamatok pszichológiai támogatása, környezetvédelemmel kapcsolatos társadalmi szemléletformáló, pszichoedukációs programok pszichológiai támogatása.

A környezetvédelmi szakpszichológus által használt eljárások között kiemelendő:

- a környezetvédelemmel kapcsolatos pszichológiai problémák, családi szervezeti konfliktusok esetén felépülés-központú egyéni, családi és csoportos tanácsadás, az környezettudatossággal kapcsolatos pozitív életmódváltás támogatása, a környezetvédelmi motiváció kialakítása,
- participatív tervezés, multidiszciplináris csapatmunka környezetvédelmet érintő kérdésekkel kapcsolatban,
- tréning, programok/workshopok tartása: a környezetvédelemmel összefüggő pszichológiai témákban,
- környezetvédelemmel, fenntarthatósággal kapcsolatos, szervezeti innovációk, pszichoedukációs intervenciók hatásvizsgálata.

Tervezett munkarend/képzési napok: esti

Hetente szombaton és péntek délután.

A képzés helyszíne:

A képzést Budapesten hirdetjük. (ELTE PPK 1075 Budapest, Kazinczy utca 23-27.)

Irányszám: 15 < 25

A képzés csak abban az esetben indul, ha a jelentkezések száma eléri az indításhoz szükséges minimális irányszámot.

Meghirdetési információk:

A szakirányú továbbképzéseket a www.felvi.hu oldalon és a [kar felvételi meghirdetéseket tartalmazó oldalán](#) is közzétesszük a keresztféléves, általános és pótfelvételi eljárás időzítésének megfelelően.

Költségek:

A képzést kizárólag önköltséges finanszírozási formában hirdetjük. A jelentkezési díjat és a képzés féléves önköltségének összegét a meghirdetési oldalon tesszük közzé.